

DET DANSKE KLASSESAMFUND 24. oktober 2015

DEBATINDLÆG

De rigeste får en stadig større del af kagen

Skrevet af

Jonas Schytz Juul
Analysechef

De seneste 30 år er forskellen på rig og fattig vokset støt i Danmark. De rigeste har haft en indkomstfremgang, der er væsentlig højere end resten af befolkningen. Samtidig har også nettoformuerne udviklet sig skævt. FN har vedtaget nye bæredygtigheds mål. Et af målene handler om at reducere den økonomiske ulighed. Her og nu er vi slået ind på en forkerte kurs.

Kontakt

Analysechef

Jonas Schytz Juul

📞 33 55 77 10

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

De seneste 30 år er forskellen på rig og fattig vokset støt i Danmark, og de rigeste har haft en indkomstfremgang, der er væsentlig højere end resten af befolkningen. I dag råder de 10 pct. rigeste danskere over 22 pct. af den samlede indkomst i Danmark, mens de for 30 år siden rådede over knap 18 pct. af den samlede indkomst.

Særligt siden starten af 00'erne har polariseringen taget fart. Mens indkomsten for de rigeste 10 pct. af danskerne er vokset med ca. 30 procent siden 2003, så har de fattigste 10 pct. fået færre penge mellem hænderne. Dermed har de fattigste oplevet en decideret tilbagegang i realindkomsten. De seneste ti år er det altså ikke kun forskellen mellem rig og fattig der er vokset. De fattigste 10 pct. har ligefrem fået færre penge mellem hænderne, mens de rigeste fortsætter indkomstfremgangen.

” *De seneste tiltag fra regeringen – integrationsydelse og et nyt kontanthjælpsloft – går i den helt forkerte retning*

Samtidig har også nettoformuerne udviklet sig skævt. Mens de 10 pct. af befolkningen med de største nettoformuer havde 2/3 af den samlede formuemasse (ekskl. pensionsformuer) i starten af 00'erne, er deres andel af den samlede formuemasse nu steget til næsten 4/5. Dermed ejer de 10 pct. af befolkningen med de største formuer nu samlet 80 pct. af den samlede nettoformuemasse i Danmark. Både målt på indkomster og på nettoformuer får den rigeste del af befolkningen således en stadig større bid af den samlede kage.

FN har netop vedtaget nye bæredygtighedsmål, kaldet FN-2030-målene. Et af målene handler om at reducere den økonomiske ulighed mellem lande og inden for landet. Under dette mål er der en specifik målsætning om, at indkomstfremgangen for de 40 pct. med de laveste indkomster skal være større end indkomstfremgangen for hele befolkningen.

Ser man på danske data, så har dette ikke været tilfældet de sidste 30 år, hvor indkomststigningen for de 40 pct. med lavest indkomst har været mindre end for hele befolkningen. Særligt i de senere år er forskellen vokset.

Det er illustreret i figuren, der viser den reale udvikling i indkomsten efter skat for de 40 pct. med lavest indkomst, de 10 pct. med den højeste indkomst og gennemsnittet for hele befolkningen. Som det ses af figuren har de 40 pct. med lavest indkomst haft den laveste reale indkomstfremgang, mens de 10 pct. med

de højeste indkomster har haft den største reale stigning. Mens indkomsten realt er steget med omkring 40 pct. for de 40 pct. af befolkningen med lavest indkomst i løbet af 30 år, så er indkomsten fordoblet for de 10 pct. rigeste.

” *Vi skal opkvalificere flere af de ufaglærte på arbejdsmarkedet. Et uddannelsesløft er hovedvejen til en større indkomst, og er med til at sikre et lige samfund*

Samtidig ses det af figuren, at mens indkomsten siden 2009 stort set er uændret realt for de 40 pct. med den laveste indkomst, så er indkomsten steget med 18 pct. for de rigeste 10 pct. siden 2009. Denne store stigning er bl.a. en konsekvens af den skattelettelse, der blev givet i 2010 til den rigeste del af befolkningen.

Den store forskel i indkomstudviklingen særligt i de seneste år for toppen og bunden slår altså også ud i FN-målet. Skal Danmark leve op til denne del af FN's 2030 mål kræver det en helt anden udvikling i indkomsterne for dem med lavest indkomst, end man har oplevet i de sidste år.

De seneste tiltag fra regeringen – integrationsydelse på et beløb omkring SU-niveau og et nyt kontanthjælpsløft – går i den helt forkerte retning. Samtidig vil en yderligere lettelse af den øverste marginalskat give endnu en gevinst til de 10 pct. rigeste og dermed skubbe til den stigende forskel på top og bund. Her og nu er det altså den forkerte kurs vi er slået ind på, hvis vi skal nå FN-målet om mindre ulighed.

På længere sigt er det afgørende, at vi løfter uddannelsesniveaet i de lavere indkomstgrupper. Der er stadig for mange unge som ikke får en ungdomsuddannelse, og størstedelen af disse kommer fra de socialt dårligst stillede familier. Det er vigtigt, at vi ikke ”taber” disse unge efter folkeskolen.

Samtidig bør vi satse på at opkvalificere flere af de ufaglærte på arbejdsmarkedet. Et uddannelsesløft og en uddannelse i det hele taget er hovedvejen til en større indkomst, og er med til at sikre et lige samfund også på længere sigt.

Bragt i Politiken d. 24. oktober 2015